

Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui

Kreipimasis

2020-03-26, Vilnius

Gerbiamas premjere, vertindami visuomenės ir Vyriausybės pastangas įveikti koronaviruso pandemijos sukeltą situaciją Lietuvoje, atsižvelgdami, kad karantino laikotarpis šalyje pratęsiamas iki š. m. balandžio 13 d., prašome persvarstyti ir kuo skubiau detalizuoti pateiktą „Ekonominių ir finansinių priemonių planą dėl COVID-19“ (toliau – Planas).

Primindami, kad

- reikšminga piliečių dalis Lietuvoje gyvena nuo „algos iki algos“;
- darbo užmokesčio mediana Lietuvoje tesiekia apie 656 Eur „į rankas“;
- Užimtumo tarnybos duomenimis net prieš COVID-19 krizę (kovo 1 d.) šalyje jau buvo 161,6 tūkst. darbo neturinčių asmenų (9,4 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų)
- karantino metu padaugėjo atleistų ar išsiųstų į nemokamas atostogas bei prastovas darbuotojų;
- nutraukus ugdymo procesą daugelis tėvų prižiūri vaikus namuose;
- smulkusis ar šeimos verslas neturi sukaukęs pakankamai finansinių rezervų;
- didiesiems verslams ir smulkiesiems karantino metu taikomos nevienodos sąlygos;

siūlome Plane prioritetą teikti pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms. Visų pirma, dirbantiesiems ir smulkiojo verslo paramai.

Prašome smulkiausiajam verslui (įmonėms, įdarbinančioms iki 5 žmonių ir žmonėms, įdarbinantiems save – dirbantiems su verslo liudijimais – ir užsiimančioms maisto prekyba), įgyvendinantiems Vyriausybės keliamus reikalavimus (apsaugos priemonių naudojimas, patalpų, kuriose vykdoma prekyba, dezinfekavimas, tiesioginio ar netiesioginio fizinio kontakto su klientais neturėjimas, atsiskaitymas ne grynaisiais pinigais) leisti atnaujinti veiklą arba atnaujinti veiklą bent jau ribotomis darbo valandomis.

Vyriausybė turėtų svarstyti ir apie pagalbą įgalinant smulkiausią verslą gauti pajamas. Tam, kad jis išgyventų ir vėliau atsitiestų. Suprantama, daliai paslaugų, kurios reikalauja fizinio kontakto (pavyzdžiui, kirpyklos), šių apribojimų mažinti negalima.

Pagal dabartinį Vyriausybės planą, prašymai pagalbai bus teikiami balandį. Dėl objektyvių aplinkybių (pavyzdžiui, nepasibaigusio šildymo sezono), žmonės ir verslai turi kasdienius kaštus, tačiau nebeturi jokių pajamų.

Raginame Vyriausybę kuo greičiau pateikti informaciją ir priemones nukentėjusiems dėl karantino gauti valstybės paramą bei tai, kaip šis procesas bus vykdomas (tikrinimai, vertinimai, apribojimai paramai).

Vyriausybei Plane įvardinus pagalbos priemones, taip pat ir smulkiam verslui, **prašome, kad visuomenei kuo greičiau būtų pateikti aiškūs atsakymai į šiuos klausimus:**

1. Kaip ir per kokias konkrečias paramos priemones smulkųjį/šeimos verslą pasieks žadėta valstybės parama?
2. Kada bus patvirtinti reikalavimai šiai paramai gauti? Kokios gali būti priežastys atmesti paraiškas paramai?
3. Ar bus sukurtas portalas, o gal kita skaitmeninė infrastruktūra, teikti paraiškas norint gauti šią paramą?
4. Kiek laiko užtruks pareiškėjų pateiktos informacijos patikrinimas?
5. Ar parama pasieks tik tuos verslus, kuriuos pateikė Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) savo sąrašė. Jei taip, ką smulkus verslas nepatekęs į šį sąrašą turi daryti, kad patektų?
6. Ar parama bus dalinama nepriklausomai nuo įmonių dydžio – taigi, ar bus teikiami prioritetai, ar stambiausios įmonės ir šeimos verslai lauks vienoje eilėje?
7. Kada parama realiai pasieks smulkaus verslo įmonių sąskaitas?

Gintautas Paluckas

Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkas

